

POSTANOWIENIE

Dnia 27 marca 2014 r.

Sąd Najwyższy w składzie :

SSN Halina Kiriło

w sprawie z powództwa P. Spółki Akcyjnej w W.
przeciwko Prezesowi Urzędu Komunikacji Elektronicznej
z udziałem zainteresowanej E. Spółki Akcyjnej w W.
o zmianę umowy,
na posiedzeniu niejawnym w Izbie Pracy, Ubezpieczeń Społecznych i Spraw
Publicznych w dniu 27 marca 2014 r.,
na skutek skarg kasacyjnych strony pozwanej i strony zainteresowanej
od wyroku Sądu Apelacyjnego
z dnia 25 kwietnia 2013 r.,

- 1. odmawia przyjęcia skarg kasacyjnych do rozpoznania;**
- 2. zasądza od pozwanego i zainteresowanej na rzecz powódki
kwoty po 270 (dwieście siedemdziesiąt) złotych tytułem zwrotu
kosztów zastępstwa procesowego w postępowaniu kasacyjnym.**

UZASADNIENIE

Sąd Apelacyjny wyrokiem z 25 kwietnia 2013 r., oddalił apelację Prezesa Urzędu Komunikacji Elektronicznej (Prezes Urzędu) oraz E. S.A. (zainteresowany) od wyroku Sądu Okręgowego w W. z 28 czerwca 2012 r.

W motywach wydanego orzeczenia Sąd drugiej instancji wyjaśnił, że dla rozstrzygnięcia o zasadności obu apelacji podstawowe znaczenie ma kwestia, czy

uchylenie decyzji MTR 2008 po dacie wydania zaskarżonej w niniejszej sprawie decyzji, ma wpływ na ocenę prawidłowości tej decyzji. Ustosunkowując się do tego problemu Sąd Apelacyjny wskazał, że nie można porównywać wprost skutków decyzji uchylonych przez sądy powszechne z decyzjami uchylanymi w postępowaniu administracyjnym. Uchylenie decyzji Prezesa Urzędu przez SOKiK odpowiada sytuacji przewidzianej w art. 156 § 1 k.p.a. Sąd drugiej instancji uznał za chybione zarzuty pozwanego i zainteresowanego, dotyczące naruszenia art. 479(64) § 1 k.p.c., ponieważ znaczenie uchylenia decyzji MTR 2008 dla bytu decyzji zaskarżonej w niniejszej sprawie jest oczywiste. Prezes Urzędu w uzasadnieniu zaskarżonej decyzji jednoznacznie wskazał, że została ona wydana ze względu na niedostosowanie stawek operatora z tytułu świadczenia usługi zakańczania połączeń głosowych do poziomu stawek określonego w decyzji MTR 2008. Skoro okazało się, że decyzja nakładająca te obowiązki była wadliwa i została uchylona, to strona powodowa nie miała w rzeczywistości obowiązku stosowania stawki za usługę zakańczania połączenia określonej w decyzji zaskarżonej w niniejszej sprawie. Wydanie zaskarżonej decyzji nie zostało poprzedzone analizą kosztów świadczenia usługi MTR, zaś organ regulacji przyjął wprost stawkę określoną w decyzji MTR 2008, podczas gdy decyzja ta nie miała ostatecznego charakteru i wywoływała skutki jedynie wskutek nadania tej decyzji rygoru natychmiastowej wykonalności. Skoro decyzja MTR 2008 została uchylona, Sąd Okręgowy słusznie uznał, że dalsze funkcjonowanie decyzji zaskarżonej w niniejszej sprawie nie ma żadnego uzasadnienia. Stracił bowiem całkowicie na swej aktualności argument Prezesa Urzędu, że stosowanie przez powoda stawki niezgodnej z nałożonymi na niego (w decyzji MTR 2008) obowiązkami spowoduje poważne zaburzenia w konkurencyjności na całym rynku świadczenia usług telekomunikacyjnych. Uchylenie decyzji MTR 2008 spowodowało likwidację obowiązku dostosowania wysokości opłat z tytułu zakańczania połączeń głosowych w publicznej ruchomej sieci telefonicznej powoda do harmonogramu ustalonego w decyzji MTR 2008, a wyłącznie ustalenia zawarte w tej decyzji stanowiły podstawę wydanie decyzji zaskarżonej w niniejszej sprawie. Prezes Urzędu potraktował zaskarżoną decyzję jako swoisty akt wykonawczy w stosunku do decyzji z 22 października 2008 r.

Prezes Urzędu zaskarżył wyrok Sądu Apelacyjnego skargą kasacyjną w całości. Zaskarżonemu wyrokowi zarzucił naruszenie art. 233 § 1 k.p.c. oraz art. 233 § 1 k.p.c. i art. 16 k.p.a., art. 110 k.p.a., art. 145 § 1 pkt 8 k.p.a., art. 316 § 1 k.p.c. w związku z art. 391 § 1 pkt 1 i 2 k.p.c. w związku z art. 479(64) § 1 i 2 k.p.c.

Wnosząc o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania Prezes Urzędu powołał się na potrzebę rozstrzygnięcia istotnych zagadnień prawnych: 1) czy wyeliminowanie z obrotu prawnego decyzji administracyjnej wydanej przez Prezesa UKE na skutek prawomocnego wyroku sądu następuje ze skutkiem *ex tunc*, czy też ze skutkiem *ex nunc*?; 2) czy wyeliminowanie z obrotu prawnego decyzji administracyjnej (decyzja I) skutkuje równocześnie koniecznością uchylenia przez Sąd decyzji (decyzja II) wydanej w oparciu tą decyzję I, która w momencie wydawania decyzji II pozostawał w obrocie prawnym i była wykonalna? Ponadto Prezes Urzędu powołał się na potrzebę wykładni przepisów prawa budzących poważne wątpliwości, tj. art. 316 § 1 k.p.c. przez wyjaśnienie wątpliwość, czy w sprawach z odwołań od decyzji Prezesa Urzędu sąd za podstawę orzekania powinien uznać stan faktyczny i prawny z chwili orzekania, czy też z chwili wydania skarżonej decyzji?

Zainteresowany zaskarżył wyrok Sądu Apelacyjnego skargą kasacyjną w całości. Zaskarżonemu wyrokowi zarzucił naruszenie art. 28 ust. 1 pkt 2 w związku z art. 29 Prawa telekomunikacyjnego przez przyjęcie, że decyzja została wydana pomimo braku obowiązków nałożonych na przedsiębiorcę telekomunikacyjnego, w związku z czym nie jest spełnione kryterium określone w art. 28 ust. 1 pkt 5 lit. c) Prawa telekomunikacyjnego oraz przesłanki z art. 29 Prawa telekomunikacyjnego, pomimo że taki obowiązek w chwili wydania decyzji istniał, gdyż obowiązywała decyzja administracyjna taki obowiązek ustanawiająca, która została uchylona już po dacie wydania zaskarżonej decyzji.

Wnosząc o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania zainteresowany powołał się na występowanie w sprawie zagadnienia prawnego, czy uchylenie przez sąd powszechny w trybie art. 479(64) § 2 k.p.c. decyzji administracyjnej statuującej obowiązek nałożony na przedsiębiorcę telekomunikacyjnego w rozumieniu art. 28 ust. 1 pkt 2 Prawa telekomunikacyjnego, następuje ze skutkiem

ex tunc wskutek czego uznać należy, że taki obowiązek regulacyjny nigdy nie był na przedsiębiorcę nałożony? W konsekwencji rodzi się pytanie, czy uchylenie decyzji następuje zawsze ze skutkiem *ex tunc*, czy też sąd rozstrzygający sprawy władny jest określać skutki, z jakimi następuje uchylenie decyzji, to jest czy w danym przypadku występuje ze skutkiem *ex nunc*, czy też ze skutkiem *ex tunc*?

Powód w odpowiedziach na obie skargi kasacyjne wniósł o wydanie postanowienia o odmowie przyjęcia ich do rozpoznania i zasądzenie kosztów zastępstwa procesowego.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Obie skargi kasacyjnej nie kwalifikowały się do przyjęcia celem ich merytorycznego rozpoznania.

Sąd Najwyższy wielokrotnie wyjaśniał już, w tym także w sprawach z zakresu regulacji komunikacji elektronicznej, że skarga kasacyjna nie jest zwykłym środkiem zaskarżenia, a Sąd Najwyższy, jako sąd kasacyjny, nie jest sądem powszechnym zwykłej, trzeciej instancji. Powoduje to, że rozpoznanie skargi kasacyjnej następuje wyłącznie z przyczyn kwalifikowanych, które wymieniono w art. 398⁹ § 1 pkt 1-4 k.p.c. Dlatego konieczne jest odpowiednie sformułowanie i uzasadnienie wniosku o przyjęcie skargi do rozpoznania i jego uzasadnienie. W szczególności zaś niezbędne jest przedstawienie wyodrębnionego wywodu prawnego, w którym skarżący wykaże, jakie występujące w sprawie okoliczności pozwalają na uwzględnienie wniosku o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania. Jednocześnie skarżący ma uzasadnić, dlaczego przywołane przez niego powody przemawiające za przyjęciem skargi kasacyjnej do rozpoznania odpowiadają jednej bądź kilku z ustawowych przesłanek z art. 398⁹ § 1 pkt 1-4 k.p.c.

Wnosząc o przyjęcie wniesionej skargi, Prezes Urzędu powołał się na potrzebę rozstrzygnięcia zagadnienia prawnego (art. 398⁹ § 1 pkt 1 k.p.c.). Z utrwalonego orzecznictwa Sądu Najwyższego wynika, że podstawowym wymaganiam prawidłowej konstrukcji zagadnienia prawnego jest sformułowanie problemu prawnego w oparciu o konkretny przepis (przepisy) prawa, w związku z którym dane zagadnienie może powstać (por. postanowienia Sądu Najwyższego: z

18 października 2011 r., III SK 25/11; z 11 kwietnia 2012 r., III SK 41/11; z 6 marca 2013 r., III SK 32/12; z 20 marca 2013 r., III SK 35/12; z 12 kwietnia 2013 r., III SK 47/12; z 12 kwietnia 2013 r., III SK 49/12; z 13 sierpnia 2013 r., III SK 64/12; z 20 lutego 2014 r., III SK 60/13). Sformułowane we wniosku o przyjęcie do rozpoznania skargi kasacyjnej Prezesa Urzędu zagadnienia prawne nie zawiera w swej treści żadnego przepisu prawa. Argumentów za istnieniem wskazanej przez Prezesa Urzędu przesłanki przesądu należałoby zatem poszukiwać w innych elementach konstrukcyjnych tego środka zaskarżenia, co nie jest jednak zadaniem Sądu Najwyższego na etapie badania zasadności wniosku o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania na podstawie art. 398⁹ § 1 pkt 1 k.p.c.

Nie zachodzi także potrzeba wykładni art. 316 § 1 k.p.c., gdyż nie wykazano rozbieżności interpretacyjnych istotnych dla art. 398⁹ § 1 pkt 1 k.p.c. Ponadto, w kwestii tej Sąd Najwyższy wypowiedział się już, podsumowując dotychczasowe orzecznictwo, w wyroku z 4 marca 2014 r., III SK 35/13. Nie ma zatem publicznoprawnej potrzeby wypowiedzania się przez Sąd Najwyższy w tym zakresie.

Z kolei zagadnienie skargi kasacyjnej zainteresowanego oparte zostało na przepisie prawa, który nie został powołanych w podstawach skargi kasacyjnej. Zgodnie z utrwalonym orzecznictwem Sądu Najwyższego, taka konstrukcja wniosku o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania nie pozwala na rozstrzygnięcie zagadnienia prawnego przy merytorycznym rozpoznawaniu skargi (postanowienie Sądu Najwyższego z 27 września 2012 r., III SK 8/12). Dodatkowo Sąd Najwyższy podkreśla, że z uwagi na publicznoprawny charakter postępowania kasacyjnego rola skarżącego na etapie przedsądu nie ogranicza się do wymyślenia skomplikowanego problemu prawnego. Aby przekonać Sąd Najwyższy o potrzebie rozpoznania skargi konieczne jest nie tylko przedstawienie znaczenia rozstrzygnięcia sformułowanego zagadnienia prawnego dla rozwoju prawa, ale także zaprezentowanie odpowiedniej argumentacji wskazującej na potrzebę jego rozwiązania w sposób odmienny od zapastrywań prawnych wynikających z uzasadnienia skarżonego wyroku Sądu drugiej instancji.

Stwierdzając zatem, że nie zachodzą przyczyny przyjęcia obu skarg kasacyjnych do rozpoznania, określone w art. 398⁹ § 1 i 2 k.p.c., Sąd Najwyższy na podstawie art. 398⁹ § 2 k.p.c., a w odniesieniu do kosztów zastępstwa prawnego w

postępowaniu kasacyjnym na podstawie art. 98 § 3 k.p.c. w związku z art. 99 k.p.c. oraz § 13 ust. 4 w związku z § 18 ust. 2 pkt 3 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 28 września 2002 r. w sprawie opłat za czynności adwokackie oraz ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów pomocy prawnej udzielonej z urzędu, orzekł jak w sentencji.